

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. XII. Ad quem spectet cogonscere de revocatione attentatorum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

in negotio principali, vel iudicium nullum reddis: nisi fuerit appellatum ab ipsa: per appellationem à definitiva postea interjectam, gravamen illatum nequam poteris revocari. Vbi adverte, signanter dici: gravamen per interlocutoriam illatum, præjudicans negotio principali, vel iudicium nullam reddens sic, ut à tali interlocutoria non fuerit appellatum; quale gravamen foret exceptio peremptoria pacti v. g. de non petendo, præscriptionis, falsi testis &c. à Iudice non admittenda; nam has exceptiones à Iudice inferiore per interlocutoriam rejectas, quantumvis ab illis appellatum non sit, quando appellatur intra decendum à definitiva, Iudex appellationis, recipere potest.

q. XII.

Ad quem spectet cognoscere de revocatione attentatorum?

2877.

Hanc quæstionem resolvit Innocentius III. in c. *Sollicitudinem* 54. h. t. Cùm duobus coram suo Episcopo litigantibus, alter ad Papam appellasset, eumquè veluti contumacem Episcopus excommunicasset, isquè ad Metropolitanum. pro absolutione recurrisset, adiuciendo, se per hoc non renuntiare appellationi ad Papam interpositæ, eamquè velle prosequi; re intellecta Pontifex rescribit, quòd, *sicut Metropolitanus de appell. ad nos interposita cognoscere omnino non valet: sic nec de his, quæ post appellationem fuerant innovata, dummodo de aliis cognosci non possit, nisi de appell. pariter cognoscatur, vel de his, quæ appellationis causam contingere dignoscuntur.* In quo casu, si Metropolitanus ad cognoscendum partes suas interponere fortè præsumeret, Episcopus posset ad appellationis beneficium convolare: nam ad officium ejus, qui de appellatione cogniturus est, pertinet, prudenter corrigere, quæ contra ipsam invenerit attentata. Si verò notorium existeret, quòd mandatum Episcopi indiscretum fuerat, vel injustum, cui non tenebatur subditus obedire, ac per consequentiam ei liqueat evidenter, subditum legitime provocasse: potest Archiepiscopus autoritate Metro-

politana declarare, subditum irrationaliter extitisse anathematis mucrone percussum. Cùm autem excommunicatus, qui appellaverat, juxta præscriptam formam, coram Archiepiscopo deponit contra Episcopum quæstionem, Metropolitanus ad cognoscendum de causa potest interponere partes suas, cùm ille appellationis prosecutioni renuntiasset tacite videatur. *Sed si verbo, vel facto, appellationem se velle prosequi protestetur, non est tanquam adversa pedens, & sibi contrarius, audiendus.*

Ex hoc textu habetur decisio quæstionis propositæ, nimirum ad eundem Iudicem spectare cognitionem de revocandis attentatis post appellationem, cujus est cognoscere de ipsa causa, super qua est appellatum, ut constat ex illis verbis: *inquisitioni tuæ taliter respondemus, quòd, sicut Metropolitanus de appellatione ad nos interposita cognoscere omnino non valet; sic nec de his, quæ post appellationem fuerant innovata, dummodo de aliis cognosci non possit, nisi de appellatione pariter cognoscatur, vel de his, quæ post appellationis causam contingere cognoscuntur; at cognitio causæ de revocandis attentatis fieri non potest sine cognitione causæ appellationis, aut ipsa appellatione; ergo.*

Præter hæc ex allata decisione Pontificia deducitur 1. quòd si appellans ad Iudicem Superiorem appellet coram Iudice inferiori super concernentibus ipsam appellationem, ipsi appellationi renuntiare videtur; constat ex textu, ibi: *cùm autem excommunicatus, qui appellaverit ad Papam juxta præscriptam formam, coram Archiepiscopo deponit contra Episcopum, à quo appellaverat, quæstionem, Metropolitanus ad cognoscendum de causa potest interponere partes suas, cùm ille appellationis prosecutionem renuntiasset tacite videatur.* unde sicut renuntiatur appellationi per comparitionem coram Iudice à quo, ut in c. *Gratum*, de officio Deleg: ita per comparitionem coram alio Iudice, ad quem non fuit appellatum, licet sit Superior ejus, à quo est appellatum, ut in proposito Metropolitanus fuit Superior hujus Episcopi; quòd Scaccia de appellat. q. 17. limit. 2. n. 15. ampliat, ut procedat, etiam si Iudex nihil fecerit; quia sufficit quòd pars coram eo comparuerit, & n. 16. etiam si compa-

2878.

2879.

1246

teat non coram Iudice à quo, sed coram alio illius Superiore, ad quem tamen non sit appellatum, & n. 18. etiam si ejus Procurator compareat coram Iudice à quo

2880. Hoc ipsum tamen limitat multipliciter idem Author n. 20. si Iudex, postquam gravavit, & pars appellavit, citet appellantem ad videndum se gravari, & re-aggravari, & appellans compareat, & petat prorogari terminum: quia tunc non censetur renuntiatum appellationi; n. 21. etiam quoties appellans comparet coram Iudice pro revocatione gravaminis, & ad docendum de gravamine; & n. 26. in appellatione interponenda; n. 43. quando comparens coram Iudice protestatur, quòd propter ea non intendat renuntiare appellationi; n. 53. quando Iudex à quo rejicit comparisonem n. 54. quando Iudex à quo dolosè induxisset appellantem ad comparandum, & faciendum actum; n. 58. quando actus fieret ab aliquo appellantis amico, aut filio; & in aliis limit. numeris seqq. Alii autem merito existimant, ejusmodi protestationem non facere ut non censetur appellationi apud majorem interpositæ renuntiasse in casu, quo factum protestationi contrarium (nimirum recursus ad Metropolitanum contra Episcopum, à quo prius fuit appellatum ad Papam (in principio recipitur à tali Iudice; quia contraria sunt, appellare ad Superiorem, & se submittere inferiori in contingentibus appellationem: Secus est, si factum in principio non admittatur; quia tum ex solo attentatu non tollitur protestatio; ut, si Metropolitanus in hoc cap. repulisset requisitionem appellantis, valuisset ejus protestatio de proseguenda appellatione coram Papa.

2881. Deducitur 3. appellantem à sententia Episcopi (quando appellatio est illegitima, & frivola) non obstante tali appellatione posse ab eodem Episcopo, tanquam contumacem, & reluctantem præcepto legitimo parere, excommunicari; quia talis appellatio perinde se habet, ac si non fuisset interposita; sic Abbas in dict. c. Sollicitudinem, n. 1. si tamen sit probabile dubium, de injustitia, vel justitia excusationis (cùm in omni probabili dubio juris vel facti peti possit à Iudice sententia declaratoria) ita poterit in præsentia.

2882. Deducitur 4. si quis factò, notoriè in-

Zom. II,

justo, gravatus sit ab Episcopo, Archiepiscopum de illo posse cognoscere, illudquè revocare, ut clarum est ex textu hujus Capituli, ibi: *si vero notorium exist-eret, quòd mandatum Episcopi indiscretum fuerat, vel injustum*, cui non tenebatur subditus obedire, *potest Archiepiscopus auctoritate metropolitana declarare*, subditum irrationabiliter extitisse anathematis mucrone percussum; ex quo etiam habetur, Archiepiscopum, esse Ordinarium Judicem omnium Episcoporum suæ Provinciæ, ut colligitur ex illis verbis: *auctoritate metropolitana*; sic Quaranta in Summa Bullarii, V. *Archiepiscopi Auctoritas* n. 10. Illa porro verba in fine textus: *sed si verbo, vel factò appellationem se velle prosegui protestatur, non est, tanquam adversa petens, & sibi contrarius, audiendus*, intelligenda sunt in casu, quo post appellationem v. g. ad Papam, à sententia Episcopi, se subiciat inferiori, sed tamen ei, qui Iudice à quo Superior est, v. g. Archiepiscopo; quod tamen accipe, si talis recursus in principio sit receptus ab isto juxta n. 2880.

§. XIII.

Qualiter tollatur appellatio, revocatione, vel renuntiatione?

2883. **Q**uestio i. est, an, & qualiter Iudex à quo possit tollere appellationem? Reip. de hoc casu tractari in c. *cùm cessante* 60. h. t. ibi: *cùm cessante causa, cesset effectus, statuimus, ut sive Iudex ordinarius, sive delegatus, aliquid comminando, vel interlocuendo proiulerit, quo executioni mandato alter litigantium gravaretur, & sano usus consilio ab hujusmodi interlocutionis, vel comminationis effectù destiterit, liberè in causa cognitione procedat, non obstante, si à tali comminatione, vel interlocutione fuerit appellatum, dummodo non sit ex alia causa legitima suspectus: ne processus negotii, frivolis occasionibus, retradatur.*

2884. Ex hoc enim textu sequitur, appellat-
ionem ab interlocutoria tolli, si Iudex ante sententiam definitivam revocet gravamen per interlocutoriam illatum appellanti; & hoc potest Iudex tam ordinarius, quam delegatus, licet ab interlocutoria sit appel-
latum,

Zzzz

latum,